www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 92. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 21. квітня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 92. Jersey City, N. J., Saturday, April 21, 1928. THREE CENTS.

ПОМІЧНИКИ БЕРДА ПОСПІШАЮТЬ НА ДОПОМОГУ БРЕМЕНОВИ

РОЗКРИВАЮТЬ НЕБЕЗПЕЧНУ ПРИГОДУ ГІНЕФЕЛЬДА.

МОРЕЙ БЕЙ, Квібек, 19. квітня. — Сюди вже привезено нині складові частини літака, якими мають заступити зіпсуті части „Бремена", щоби зробити його знова придатним до лету. Направа потреває кілька днів.

З Дітройту доносять, що Флойд Бенет та Бернт Балхен, відомі летуни, помічники Ричарда Берда в його плянованій виправі до полудневого бігуна, прилагодили собі тримоторовий літак Форда, щоби вилетіти на Ґрінлі Айленд на допомогу летунам „Бремена".

Фицморіс розкрив нині незвичайно цікавий інцидент, який случився летунам „Бремена" при висіданню з літака. Пригода малощо не коштувала життя барона Гінефельда. Літак осідав нагло, коли капітан Кель, що в той час пільотував літаком, побачив маяк та взяв його за корабель. Лід, всюди вкритий снігом, лишень місцями був чистий на стільки, що на ньому міг осісти літак, приміненний до осідання на сушу.

Найшовши таке місце, Кель звернув літак носом у долину й нашілився на його. Але лід був тонкий. Кілька днів тому назад була перша весняна відлига; під тоненьким верхнім ледом було кілька стіп води, а під нею грубезний зимовий лід. Верхний лід здурив летунів, що висіданне безпечне. Літак осів на тонкий лід. Літак поховзнувся по леду, а відтак проломався через нього та відкинувши хвіст у гору, запоров носом у кригу. Підчас зударення Келя й Фицморіса кинуло вперед до інструментів; капітан Кель дістав рану в голову, Фицморіс вийшов щасливо. Від зударення Гінефельда полетів коміть головою в воду, хоча держався ще ногами сидженя. Голова його була в воді. Його товариші чим скорше добули його звідти, обтерли його зі скоро замерзаючої води та повели на маяк, де його обігріли.

У своїх споминах про лет, поданих до американських газет, Фицморіс каже, що „Бремен" не мавби був трудности в своїй дорозі, якби мав був бездротний телеграфічний апарат та міг орієнтуватися, коли його компас зіпсувався.

Місто Ню Йорк сподіється привитати летунів на слідуючий тиждень.

З МЕКСИКАНСЬКОГО ПОВСТАННЯ.

УРЯД ДОНОСИТЬ ПРО СМЕРТЬ ПОВСТАНЦІВ ТА КАРИ НА РИМО-КАТОЛИКІВ.

МЕКСИКО, 19. квітня. — Федеральний уряд подає звідомлення про битву між федеральними військами та двома відділами повстанців, переважно зложених з римо-католиків, підбурених священиками. Обі битви розігралися в околиці Лос Альтоса в стейті Халіско. Вбито в них 18 повстанців.

Федеральний уряд почав у Юкатані процес проти юкатанського архиепископа, кількох священиків та редактора католицької газети за підбурювання населення до повстання.

Мексиканська газета Ель Універсаль Ґрафіко подає, що федеральний уряд забрав 142 церковні маєтки та почав їх уживати на користь населення.

НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК У КОПАЛЬНІ.

МОЧ ЧОНК, Па., 19. квітня. — У копальні вугля ч. 3. підприємства Лігай Ковл енд Навиґейшен Ко. у Нескегонинг случився підземний вибух, наслідком котрого згинули майнери Николай Малайка й Василь Чернак. Вибух поранив 3 других.

Причина вибуху ще не відома.

З ІНТЕРВЕНЦІЇ В НІКАРАҐВІ.

МАНАҐВА, 19. квітня. — На східнім склоні гори Ель Чіпоте відкрили американські маринарі нову твердиню відділів Сандіна та знищили її без утрат для себе. У твердині найдено поживи на шість місяців. Пожива складалася переважно з бобу й кукурузи.

БОРА ЗА ІНТЕРВЕНЦІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, 19. квітня. — У конгресі почався рух за відкликанням американських маринарів з Нікараґви. Сенатор Бора, голова сенатового комітету для заграничних справ, заявив, що американські маринарі мусять остати в Нікараґві, поки там не скінчаться вибори.

ПОЖАРИ ЛІСІВ У НЮ ДЖЕРЗІ.

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 19. квітня. — Підчас страшної вітруги, що навістила сю частину краю нині сполудня, занимілися в околиці Барнеґату ліси. Згоріло ліса на 18 миль завдовшки, а на 6 миль завширшки. В пожарі згорів 50-літній фармер Френк Ейес, котрий спалився в своїм домі, та Вінцент Клейтон, член федеральної прибережної сторожі, який припадково впав з пожарного воза.

ПОЧУВ ПЕРШИЙ РАЗ СВІЙ ГОЛОС.

Берлін, 18. квітня. — В Берліні пробують завести в кінових театрах вистави зі співами і мовами т. зв. мувітон фільми, які бачимо тут в Америці. На перше пробне представленне запрошено високих урядовців, а між ними міністра заграничних справ Штреземана. Той послідний дуже тішився, коли почув свій голос зі сцени і побачив себе самого, як виголошує бесіду. Завважив тільки доперва на образі, що треба би йому купити новий капелюх, бо той, що носить, вже на добре витертий.

СОВІТСЬКІ ОБРАЗКИ.

(З життя учителів на Україні)

Є на Уманщині Манастирищанський район, головою якого якийсь Захаров, котрий инакше не приймає учителів, як лайкою. Якось приїхали учителі зі сел за платнею та й чекають, поки не виситься голова. Довго чекали, терпляче. Нарешті дочекалися. Заходить один учитель до кабінету Захарова.

— За платнею приїхали? Вийдіть до чортової матери! — коротко відповів районний комісар.

— Та якжеж... Термін минув — почав доводити учитель.

— Вийдіть!... Я вам кажу — вийдіть!... Через таких тільки гроші пропадають.

Учитель помертвів ві такої поведінки начальства, що назвав учителів злодіями, але пішов собі геть, бо більше нічого було робити.

А ВСЕ ТАКИ СМЕРДИТЬ.

Як відомо, „ученики" червоного царя Московії та Монголії хотіли і після смерти любуватися своїм „учителем" і для того найліпші професори нацихали всякими посмертними ліками великого руїнника Леніна, аби той не засмердівся.

Але нічого з того не вийшло. Смерць та черва розідали „великого учителя", не вважаючи навіть на Чеку, і зрештою прийшлось закрити шкло, через яке дивилися прочане.

Тепер найшли відомости, що Леніна мають спалити, а черепок з попелом виставити на почесному місці таки в тому льоху для огляду вірних підданих.

КАРА ЗА НЕВИРАЗНІ РЕЦЕПТИ.

Новий злочин завело цими днями норвеське законодавство. У Норвеґії вийшов закон, що всі лікарські рецепти треба писати ясно та виразно, з таким-же повним підписом іменем і прізвищем лікаря. Ті, що не підчиняться цьому, дістануть 3 місяці вязниці.

З КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

„БЕРЕЗІЛЬ". Дирекція українського театру „Березіль" отримала запрошення виїхати на Донбас. Після Донбасу „Березіль" завітає до Києва.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ПІД „ЗАХІДНИКОМ".

У польській республиці офіціяльно 31%, а фактично 40% непольського населення, для яких польська мова не є рідною. Тим часом непольських шкіл є тілько 15%. В усій Польщі є 3,153,936 учеників, з котрих число тих, яких рідня мова польська, виносить 2,339,754 т. є 75%, а непольська 814,123 (25%). Уже з цих цифр видно, які утиски роблять непольським дітям, бо на 40% людности тілько 25% дітей йде до школи, а з них 15% не до польської. Отже багато дітей лишається дома і ні до якої школи не ходять.

Учні, що ходять до державних шкіл, 87,1%, вчаться виключно польською мовою, двома мовами (в „утраквістичних" школах) 6,4%, а українською мовою тілько 3,5%.

На Волині, де польська людність становить лише 17%, а инші — 83%, діти вчаться виключно польською мовою. Там нема жадної державної школи з викладовою українською мовою.

УКРАЇНА НА ВИСТАВЦІ В КЕЛЬНІ.

Організаційне бюро виставочного комітету енерґійно готується до Кельнської міжнародної виставки преси. Україна матиме окремий павільон, де буде експоновано усі досягнення української преси, починаючи з розвитку друку XVI століття. Павільон ділитиметься на 14 відділів, в яких буде розміщено, головно, експонати революційної преси. Окрім того передбачається післати зразки стародруків-уніків.

Хоч Україна і має надзвичайно велику збірку стародруків, але усіх не виставлятимуть, особливо яких є лише по одному примірнику.

ВИСТАВКА ПАМЯТИ АНТОНОВИЧА.

З 25. березня до 4. квітня в Українській Академії Наук відбулася виставка памяти Антоновича, з нагоди 20-ліття його смерти.

Київська міська рада ухвалила впорядкувати могилу історика Антоновича та прибити дошки на будинках, де мешкали Антонович і Лисенко.

НАУКОВЕ КІНОФОТОГРАФУВАННЯ.

Професор Синявський подав Українській Академії Наук пропозицію дати вказівки й певний плян кіно-фотографування ріжних місцевостей України. Проф. Синявський подав уже зразки своїх праць в тій ділянці кіно-фотографії.

УКРАЇНСЬКА ҐРАФІКА В МОСКОВСЬКОМУ МУЗЕЮ МИСТЕЦТВА.

Московський Музей Мистецтва закупив понад 40 гравюрних листів з виставки „Гравюра СССР за 10 років". Придбано ґравюри — Касяна, Падалки, Наленінської, Довгаля та инші.

НАЙШЛИ НЕОПУБЛИКОВАНІ ЛИСТИ Т. Г. ШЕВЧЕНКА.

Учителька одної з київських трудшкіл, внучка одного з друзів Шевченка, знайшла в родинному архіві неопубліковані листи, що стосуються до останніх років життя Шевченка.

ПРОФ. М. ГРУШЕВСЬКИЙ НА МІЖНАРОДНІМ КОНҐРЕСІ ІСТОРИКІВ.

Професор М. Грушевський дістав від Главнауки дозвіл на міжнародній конґрес істориків, який має відбутися в Осло (Норвеґія).

ВИБОРЧІ ШТУКАРСТВА.

У Франції вибори в маю. Але вже від трох місяців гуде там від кандидатів. Найбільше є їх зпоміж адвокатів, які володіють язиком, а клієнтів мають небагато. І кожний придумує інші способи, щоби стати яко мога швидше популярним. Один із них, Валенсі, що кандидує на провінції, придумав таку штуку: Він став конферансієром по мандрівних театрах; виходить перед виставою перед завісу і представляє акторки, захвалюючи їх красу та талант. А щоби зміцнити симпатичне враження своєї особи, розсилає своїм виборцям — селянам! — свої правничі твори з власноручними присвятами та портретом. Чи вийде він таким робом послом, невідомо, але що його твори розійдуться, то це певне.

ЛЬВІВСЬКА ХРОНІКА.

Н вул. Вулецькій ч. 6. застрілився 17-літній ґімназист Тадей Савчик, ученик XI-ої ґімназії. Лишив записку: „Відбираю собі життя з власної волі. Причина не мусить бути комунебудь відома". Колись пильний учень, останніми часами почав нехтувати школою і бавився у веселім товаристві.

Якогось гарного директора мав один із львівських банків покищо притаєного під буквою „В", щоби не пошкодити інтересам банку. Цей фінансіст у порозумінні із земдевласником зпід Рогатина і одним львівським посередництвом продали священикові Луневі неістнуючий ліс і узяли великий задаток у долярах. Усі три спільники арештовані. — Поліція переловила „ґільтайську трійку", що грабила крамниці і добичу ховала в безпечнім місці у каналях. Один із них Дубина-Дубинський убив кілька днів тому свого професійного товариша Кураша. Все накрадене добро поліція віднайшла. — На протязі одного дня у Львові горіло в шести місцях.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

В Жовкві на луці оо. Василіянів упав польський військовий літак. Апарат розстріскався на три части, а під румовищем згинув офіцир-пільот і плютоновий. Підчас лету апарат зіпсувався, летуни хотіли осісти на луці, але зачепили об дерева і тоді наступила експльозія мотору.

100.000 БЕЗДОМНИХ В БОЛГАРІЇ

ЗАБИТІ НЕ ПОЧИСЛЕНІ, БО КОМУНІКАЦІЯ ПЕРЕРВАНА І ТОДІ ЗІБРАТИ ІНФОРМАЦІЇ. ЗЕМЛЕТРУС ВИКЛИКАВ ТАКУ ПАНІКУ, ЩО ЛЮДЕ ВОЖЕВОЛІЛИ НАЙБІЛЬШЕ НЕЩАСТЯ, ЯКЕ КОЛИНЕБУДЬ СТРІНУЛО БОЛГАРІЮ.

СОФІЯ, Болгарія, 19. квітня. — З Філіпполіс доносять, що ту сколишо навістив другий землетрус. Було по 6 потрясень на годину. За кождим потрясенням валилися стіни домів, а на ріках мости та дороги розпадалися. Всяка комунікація перервана. В самім тілько місті Філіпполіс і найблизшій околиці остало 100,000 людей без даху. З ріжних сторін доносять, що тут то там згинуло по кількадесять людей. Всіх жертв на разі счислити неможливо. Часті потрясення вигнали ціле населення до огородів і на поля. Люде були так налякані, що з перестраху мліли і божеволіли.

На місце катастрофи поїхали король, премієр міністрів і міністер публичних робіт, котрі арамжують допомогову акцію. Кажуть, що цей послідний землетрус перейшов своїм розміром всі нещастя, які Болгарія досі пережила.

ЛЮВІЧНА КИТАЙСЬКА АРМІЯ РОЗБИТА.

ВІРНУ ВЕДУТЬ ТЕПЕР В ЖОРСТОКИЙ СПОСІБ. ЧЕНҐ КАЙ ШЕК СТРАТИВ 20,000 ЖОВНІРІВ В ПЕРШИХ БОЯХ.

ПЕКИН, 19. квітня. — З провінції Шантунґ доносять, що націоналістична армія під проводом ґенерала Ченґ Кай Шека віднесла повну побіду над північною армією і її цілковито розбила. В противенстві до давніх безкровних боїв, теперішна війна жорстока. Це видно по тім, що розпочата весняна офензива коштувала Ченґ Кай Шека 20,000 жовнірів, з яких 2,500 вбито, включно з одним ґенералом і трома полковниками. Ця втрата відноситься до одного бою, що тревав 36 годин.

ФОРД ПРИГЛЯДАЄТЬСЯ СВОМУ КОНКУРЕНТОВИ.

КАЖЕ, ЩО АНҐЛІЯ СТОЇТЬ ДАЛЕКО ВИСШЕ, ЯК ЦЕ СОБІ УЯВЛЯЮТЬ В АМЕРИЦІ.

ЛОНДОН, 19. квітня. — Генри Форд оглядав фабрику автомобілів Морриса, найбільшого автомобілевого маґната в Анґлії. Самого Морриса в той час в фабриці не було. Форд прислядався машинерії і роботі та слідив за продукцією автомобіля від самого початку аж до кінця. А приглянувшися добре, заявив, що Американці дуже помиляються, коли говорять про анґлійську індустрію. Вони не знають висоти її досягнень.

БРІЯН РОЗІСЛАВ НОТУ ПРОТИ ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 19. квітня. — Міністерський кабінет затвердив предложену Бріяном ноту в справі поставлення війни поза законом. Ноту вислано до слідуючих держав: Злучені Держави, Анґлія, Німеччина, Япан і Італія.

Франція обстає при тім, що всі держави мають заявитися за предложеним договором. Доперва тоді має він стати обовязуючим. Не покривається він в цілости з предложенням секретара стейту Келлога, але заявляється за мирним полагодженням всіх конфліктів. Договір цей не має однак відноситися до воєн, що являються управненою дефензивою. Рівнож кожда сторона має вільну руку на случай, коли котрийсь з контрагентів зломить договір. Новий договір не може рівнож карушувати дотеперішніх договорів, що їх держави позаключували між собою чи з другими.

По правді кажучи, в тім всім нема нічого нового. І цей договір справи загального мира в нічім не посуває.

СОВІТСЬКІ ГРОШІ В АЙРИСЬКОГО ГОНМЕНА.

ЛОНДОН, 19. квітня. — Недавно арештовано в Лондоні айрисього гонмена, в котрого знайдено оружє і котрого посуджувано о пачкованє муниції. В його кишенях знайдено банкноти, які походили з лондонського, совітського банку. Секретар Дому Вилієм Джойнсон Гикс заявив в парляменті, що доходження виказали, що гонмен дістав гроші з совітського банку та що совіти під покришкою торговлі займаються революційною пропаґандою. Комуністичний посол Саклятвала знова заявив, що ті ноти могли переходити через десятки рук і не можна знати, чи їх зловлення гонмен дістав з банку. Секретар Гикс відповів, що його інформація походить з певного жерела. Комуністи додали, що певно з того самого, з якого походять фальсифікати листу Зінoвева.

Совітський банк рівнож заперечив ревеляціям. В звязку з тим нарікають лідери шотляндської майнерської юнії, що большевики розвинули свіжу акцію та що розбивають їх юнію. Екзекутива ратується тільки тим, що не скликує на разі річних зборів, бо інакше юнія перейшлаби в руки большевиків.

ЧИМ Є ФІЛЬМОВИЙ ПРОМИСЛ.

ПАРИЖ, 19. квітня. — Фільмовий американський „король" Гейз говорив на банкеті американськогоо клюбу про значіннє фільмової індустрії. Він сказав, що справа з конкуренцією не стоїть так, скільки яка країна виробляє і експортує образів, але хто дає кращі образи. О це ходить головно людям. Бо театри рухомих образів стали тепер загальною конечністю для всіх людей, а для міліонів це однокса розривка. Ті театри це міжнародна мова, яка зближує і обєднує людей цілого світа.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
A DEMOCRATIC NEWSPAPER FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 24, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ В РОЛІ ПИЛАТА

Заява секретаря стейту Келога про відношение американського департаменту стейту до протестів проти гноблення національних меншостей по ріжних краях Европи викликала зовсім несподівано відгук в американській пресі. Чому саме газети заговорили, не відомо. Можливо, що на те тільки, щоби показати іміґрантам при нагоді американських виборів, що їм не чужі справи національностей в Европі; досить, що заговорили.

Між иншим великий нюйорський дневник Таймс виступив з острою критикою проти заяви Келога. Газета наперед осуджує становище, що Америка не має права робити відповідного натиску в оборону елементарних людських прав і справедливости. Таймс пригадує, що американський уряд уже нераз піднимав голос у справі поневолення народів. Ілайф Рут, секретар стейту за президентури Рузвелта, виразно виступав перед царським урядом в обороні Жидів, а відтак навіть не захотів відновляти торговельного договору з Росією, коли вона не захотіла відмінити своєї політики.

Далі Таймс пригадує, що Америка причинилася немало до аліянтської побіди над центральними державами, а тим самим відповідає морально за нову мапу Европи. Без аліянтської побіди не булоби нових держав в Европі, а сеї побіди не булоби без американської помочи. Отже Злучені Держави є безпосередно відвічальні за те, що діється тепер в Европі. Їм припадає честь за зломанне старих гнетів і утисків, але на них паде вина за нові утиски, що повстали на місце старих.

Таймс думає, що в східній Европі народи так помішані, що начеркнути ідеальну мапу держави, на якій один народ не панувавби над другим, неможливо. Але власне для того другі держави світа мусять каглядати за тими державами, що мають під своєю владою так звані національні меншости. Прецінь релігійні й національні утиски можуть легко довести до загальної війни, а мир лежить в інтересі всіх держав і народів.

Америка, каже Таймс, тимбільше має обовязок з власної ініціятиви виступати в обороні меншостей, бо вона стоїть поза Лігою Народів.

Свої слушні уваги газета ослабила тим, що обмежилася до одної тільки Румунії та до одних тільки Жидів, так немовби в Европі не було гнобителів поза Румунією, то не було угнетень поза румунськими Жидами. Та не сама газета в цьому винувата. Винуваті по части також і другі поневолені народи, що не виступають відкрито в обороні своїх земляків ні перед американським урядом ні перед американським громадянством.

ЯК КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ СТАЛА КОНТР-РЕВОЛЮЦІЙНОЮ ПАРТІЄЮ

(На підставі матеріялів, поданих в 1—2 числах „Нашої Правди" органу КПЗУ).

Тому більше трох років у московській газеті „Ізвестія" була вміщена стаття бувшого комісара освіти Радянської України Гринька під наголовком „В западном Уклоне". В своїй статті Гринько досить гостро та правдиво, на скількі це йому було можливо, представив ту кольонізаторсько-експльоатаційну, економічну політику московського центру на Україні, яка все далі спихає наш багатий край до руїни.

Гринько старався доказати, що в інтересі Москви є звернути увагу на опланений стан українського господарства. В тій статті Гринько підкреслив поступову пролетаризацію населення України, (коло 12 міл. безробітних), загострювану інтензивним природнім ростом (2,46% що року) та чим далі все більшим занепадом промисловости. Вихід безробітньої маси населення на вільні землі не може бути переведений, бо-ж переселення цієї маси чи до Сибіру чи на Зелений Клин перевищує ті технічні та матеріяльні засоби, які центральний уряд для того може виділити. Максимальне щорічне переселення з України обчислене в 300,000 душ не покриває щорічного природного приросту населення (понад 600,000 душ).

Єдиний спосіб дати населенню спромогу вижити — це дати йому можливість прикласти свою робочу силу до підприємств України. Тому треба цю галузь господарства як найліпше поширити та устаткувати. Отже центральний уряд повинен на цю ціль збільшити асигновки.

Ця стаття не зробила на керуючі центральні кола жадного впливу. Вплинула вона тільки на долю самого Гринька, якого за „еретичні" думки зняли з посади комісара і приділили на „почесну" посаду в Москві. Та мала вона вплив і значіння на Україні, бо з появою цієї статті зародилася на Радянській Україні окрема група національної опозиції, якою керував заступник Гринька, комісар освіти О. Шумський.

Поширившись у всіх галузях національного життя, опозиція під проводом Шумського поволі зосередила коло себе найкращі культурні та політичні українські сили. Боротьба з централізуючим урядом Москви й з угодовими колами на Україні почала виступати організовано та послідовно. Ця боротьба ставала вже небезпечною для Москви, бо-ж національна опозиція групи Шумського солідаризувалася з іншими національними комуністичними групами, а рівнож і ці останні солідаризувалися з нею не лише в нутрі „Радсоюзу", але й поза ним. Особливо активну підтримку дістала група Шумського з боку комуністичної партії Західної України — КПЗУ.

КПЗУ властиво не є окремою партією; це тільки секція КПП (Комуністичної Партії Польщі). І це положення її як підлеглої польській партії ставило її в те саме становище, яке займає українська комуністична партія на Радянській Україні до російської партії. Ця підлеглість в обох випадках не тільки формального характеру, чи ідельоґічно-партійного, але й національного. Група Шумського, борючись з тою підлеглістю на Радянській Україні, дала початок боротьби КПЗУ проти КПП. І тоді, коли групу Шумського Москва досить легко ліквідувала, бо-ж для того вона в своїх руках має всю владу і всю адміністрацію, Польська Компартія, не маючи всього того, була „безсильна" супроти КПЗУ. Зоставалося КПП звернутися до Коминтерну з проханням о інтервенцію. Коминтерн відразу став в оборону польської партії і зажадав від КПЗУ негайної здачі, покаяння і переведення нових виборів. По довгих ководах КПЗУ ніби згодилася все те зробити. Але наспіли знову такі події, які змусили КПЗУ знову вертатися до опозиції.

Щоб зрозуміти, чому КПЗУ перебуває в перманентній опозиції до КПП та Коминтерну, треба представити взаємовідносини поміж КПЗУ та КПП і ті події, що викликали неможливість співжиття української групи-секції з польською партією. Перше за все КПЗУ у своїй програмі, базуючись на заявах Чічеріна та Раковського, поставила прилучення Західної України до Радянської України, хоч це вона могла зробити вже керуючись тільки голошеним з Москви гаслом „самоозначення". КПЗУ видно була обережна, тому шукала більш твердих підстав для своєї програми.

Тим пунктом своєї програми Українці-комуністи Західної України хотіли передати те загальне бажання українського населення під Польщею, яке в злуці з Великою Україною надіялося визволитися зпід польського ярма. Та польська комуністична партія собі найменьше того бажає. Комуністи Поляки готові були навіть „загарантувати" автономію українських земель у польській радянській республиці, а годитися на втрату 10 міліонів населення й багатої території з нафтою, сіллю та лісами, вони не могли. Тому вони зажадали від КПЗУ скреслення цього пункту, як „контрреволюційного". Колиб КПЗУ була на те згодилася, то тим самим підписалаб собі смерть. Вона не погодилася, бо не могла. Тоді КПП „обробляє" білоруську комуністичну секцію, яка згодилася на майбутню автономію в майбутній польській радянській республиці і звертається до Коминтерну з просьбою вплинути на неслухняну КПЗУ. Та КПЗУ від оборони переходить до нападу, нападаючи на неправильну національну політику КПП, Коминтерну й російської комуністичної партії на Україні. Група Шумського з свого боку нападає і на Коминтерн і на Москву. На ґрунті цієї спільної боротьби обидві українські комуністичні ґрупи зійшлися, приймаючи одну українську національну програму.

Щоб вплинути на комуністичну партію Західної України, Москва під пресією Коминтерну згодилася пійти в своїй національній політиці на Україні на де-які уступки, переводячи українізацію апаратів України. КПЗУ, сподіваючись осягнути на осінній сесії Всесоюзного ВЦК дальших уступок і що до признання легальности й необхідности того пункту своєї програми, яка говорить про прилучення Західної України до Радянської України, була готова виконати накази Москви що до співробітництва з Польською Компартією. Ці сподіванки не справдилися.

Промову Петровського на сесії ВЦК в Москві про щовінізм „де-яких" керовників КПЗ скритикував остро але не по суті Бухарін, очевидно по згоді з иншими членами Політбюра. Отже в цім пункті уступок далі сподіватися було нічого, тим більше, що Москва дістала від КПП нові аргументи, які більше промовляли до розуму проводирів комуністичної партії, як промови Петровського до їх серця. Польські комуністи дали докази, що коли теперішній польський уряд переконається, що КПП не посягає на цілість польської держави в сучасних її границях, то з його боку не буде жадних перешкод, щоб саму партію леґалізувати. На перешкоді до леґалізації була орієнтація КПЗУ на Радянську Україну. Ця орієнтація вже сама по собі не бажана для Москви, бо-ж Москва не хоче збільшення території й населення Радянської України.

Отже в Москві вирішили опір КПЗУ зломити. Прихильникам КПЗУ в Харкові й інтервенціями нічого здобути не вдалося, хиба що відтягнено остаточне вирішення справи до сесії Ради Коминтерна. Представник Радянської України Мануїльський і на Коминтерні нічого не здобув. Той самий Коминтерн видав анатему на КПЗУ, накладаючи на всю її роботу тавро контрреволюційности. Та-КПЗУ, предбачаючи неґативний вислід переговорів, уже заздалегідь подбала, щоб у конфлікті з Москвою не опинитися безборонною. Так повстала незалежна КПЗУ, яка перебрала всі ті партійні органи, які вона мала як секція КПП. І до виборів у Польщі КПЗУ пішла незалежно від Польської Комуністичної Партії, ставляючи свою листу кандидатів.

Якою дорогою підуть дальше комуністи Західної України — трудно сказати. Може бути, що вони приєднаються до нового Комуністичного Інтернаціоналу, який орґанізується в Берліні, а може й так бути, що Москва, бачучи, які мізерні успіхи виказали Поляки-комуністи у напівлеґальних виборах до парляменту та сенату, піде на уступки КПЗУ.

Для нас ця історія дуже повчаюча, бо вона показує, що Москва „самозначення" частин української нації переводить так, як це вигідно для її імперіялістичних плянів. А крім того виходить, що Москва й Варшава, навіть комуністичні, завжди шукають між собою порозуміння за ціну розділу українських земель. Знова ті комуністи з Західної України, що вірно служать польській комуністичній партії, нічим не ріжняться від инших хрунів, хлібоїдів, а тому зовсім не мають підстав сваритися з своїми друзями, що орієнтуються на захід (Польщу).

Жіжниця між всіма цими „західниками" хиба лише та, що одні хотять приєднати до Польщі „всю Україну", а комуністи лише ті землі, що вже тепер Польща поділає, а інші землі України згідні підпорядкувати Сходови.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДБАЙМО ПРО АДВЕРТАЙЗМЕНТ В НАШИХ ЧАСОПИСЯХ

Я багато дечого навчився, придивляючись до українських бизнесів в Америці. З боку американських бизнесменів бачу широкий розмах, величезну рекляму, невсипущу працю гнати все вперед, не зражуватися нічим, а прямувати до наміченої цілі з усмішкою на лици. А у нас, Українців, головно одне впадає в вічи: вічне нарікання. Нарікаємо на український загал, на конкуренцію, на нашу нездарність.

А забуваємо, що ми в Америці та що тут треба пристосовуватися у всім, а головно в торговлі і промислі до американської системи. Америка — це край конкуренції. Тому замало тут працювати від 8-ої рано до 12-ої в ночі, тут треба ще широкої реклями. А ми, Українці, дуже мало, або цілком за неї не дбаємо. Ми придержуємося в бизнесі тої самої засади, що і в приватному життю. От мешкаємо цілими роками в домі, а не знаємо, хто мешкає над нами та хто наші сусіди. І хочемо, щоби вони до нас заходили і товар в нас купували.

А до того ми так звикли до „політики", що і в шторі розводимо дискусії, котра церква краща та яка партія справедливіша. Ще і сваримося, як на мітінґах, забуваючи, що до штору приходять люде з ріжними переконаннями та що обовязок покупця чемно і совісно обслужити, а не зводити з ним розмови про церкви чи партії.

Відкриваючи бизнес, думаємо, що гроші будуть до нас сипатися. Боїмося дати оголошення, бо це коштує гроші. А коли оголошуємося, то в чужих, бо свої, мовляв, і так про нас знають. А це і причина слабого розвою наших бизнесів. Часописна реклама є головною підставою в розвою американських бизнесів. А і у нас має вона велике значіння, бо наші люде мають велике довіря до своєї ґазети і довіряють навіть тим оголошеням, що їх оголошують наші ґазети.

Через часописну рекляму поправляємо свій бизнес, виробляємо собі імя, а рівночасно попираємо українську ґазету і даємо їй можність розвинутися. Бо другі бизнесмени бачуть користи з оголошень і собі оголошуються.

Та много наших людей не хоче цего зрозуміти. От беріи „Свободу" в руку і подивімся, хто там найбільше оголошується, хто платить найбільші оголошення. Побачимо, що головно чужинці. Вони мають довіря до „Свободи", вони знають, що через неї роблять добрий бизнес, тільки ми, Українці, все ще сумніваємося і жалуємо видати гроша на адвертайзмент. Жалуємо видати і нарікаємо, що бизнес не йде.

Я не говорю цего на пустодурно, виссавши свої спостереження з пальця. Я знаю це з досвіду і то свого власного. Я знаю, що приносить адвертайзмент в „Свободі" для нашої корпорації „Сурма бук енд мюзік ко". Ми з практики знаємо, що оголошення в українських ґазетах оплачуються, а навіть дають добрий прихід. Бо от ми маємо замовлення з ріжних стейтів, з далеких міст, а це без реклями не можливо булоб осягнути. Розуміється, що не треба думати, що вже сама реклями вистарчає. До реклями треба ще дати добрий товар та держатися засади **„Менше зиску, а більше обороту"**. Треба дати найкращий товар по можливо найнизшій ціні і можливість сплачувати місячно чи тижнево, а бизнес піде. Треба брати кредити в банках, а давати їх людям. Правда, що наші бизнесмени зараз скажуть: „Ага, дай на кредит, то тільки і будеш бачити покупця". Але я знаю, що наші люде платять охочо та що американські фірми дають українським фірмам радо кредит, бо уважають їх за совісні.

Як заведемо американські методи і дамо нашим бизнесам добру рекляму, то я певен, що будуть рости наші бизнеси як гриби по дощі. Тож не нарікаймо на нікого, не стогнім, а закочуймо рукави і беріємся вести бизнеси так, як наказує їх вести американська система. А та система вимагає в першу чергу величезної реклями.

К. Лисюк з Ню Йорку, Н. Й.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

З каси товариства на страйкуючих майнерів.

Братство св. Петра і Павла, від. 39 У. Н. С., призначило з каси товариства поміч страйкуючим майнерам в сумі $25. Гроші переслано через „Обєднанне".

Іван Фенич, секр.

МИЛВОКІ, ВІС.

Збірка на страйкуючих майнерів.

По короткій промові гром. Данила Бориса до членів на засіданні Товариства ім. Івана Франка, від. 103 У. Н. С., про тяжке положення майнерів, присутні радо відгукнулися й зложили $12, які переслано через „Обєднанне".

Іван Березовець.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(88)

„Гермайзе з товаришами підійшли до того кірасира й запитали його, як він зветься, але той ні назвати себе не захотів, ні до команданта не пішов, як від нього вимагав Гермайзе, а пішов до своїх кірасирів. Туди же пішов і Гермайзе з товаришами. Там зустріли їх дуже вороже й навіть ротмістр Дельвед Гільдев уперто не хотів покликати згаданого кірасира та поводився з Гермайзе дуже нечемно. Взагалі кірасири ведуть погромну агітацію проти всього українського народу і один з них при т. Гермайзе сказав, що „ми всегда хахлов стрілялі і будем стрелять".

„По тих відомостях, які зібрав т. Гермайзе, кірасири на Посту Волинському спочатку стали ображати й бити офіцирів-Українців, а потім без всякого приводу з боку Богдановців, по приказу ротмістра Дмітрієва почали їх розстрілювати з двох скорострілів. Потім добивали поранених прикладами й навіть проколювали у спину шаблями.

„Генеральний секретар В. Садовський, а потім М. Левицький переказують свої враження про те, як на вокзалі велеться слідство.

„Слідство розпочалося по наказу з верхнього начальника військ, що прибув до Оберучева — слідчі військові власти, яких викликали для розслідування „бунту", не знайшли фактів, щоб вказували на бунт, і через те одмовилися вести слідство, хоч на цьому настоював Оберучев. Виявилося, що офіцирів Богданівського полку на ст. Пост. Волинський було заарештовано незаконно. Це й примусило знову розпочати слідство на нових основах.

„Між иншим підчас розмов на вокзалі вияснилося, що наказ про арештування офіцирів Богданівського полку зробив сам Оберучев.

„З окремих запитань членів Малої Ради та відповідей на них (цю частину беру з „Ради") вияснюються ще деякі характеристичні факти. Між иншим Х. Крижановський повідомляє, що в будинку проф. Грушевського на Пинківській вул. мешкає один московський офіцир, котрий, коли розпочалася стрілянина, відчинив вікно і теж почав стріляти до вокзалу. Коли його на другий день спитали на що він стріляв, то той відповів: „Ми решілі устроїть маленькую перестрелку".

„Слідство російською владою велося дуже однобоко. Член комісії, генерал, увесь час намагався знайти докази, що Богдановці теж стріляли, що його вигадки збивав другий член комісії, Українець, котрий трапив туди через те, що він є слідчим того участка, де ведеться слідство; тоді старший член комісії Українця слідчого відправив геть, а на його місце взяв другого, з иншого участку.

„Не відомо хто з вищого військового начальства у Київі дав приказ арештувати офіцирів-Богдановців, начеб такого приказу ніхто не давав.

„Треба зауважити, що по військовому статуту ніхто не має права заарештовати офіцирів, які йдуть з ешалоном.

„Військовий слідчий, який почав вести справу про „повстання Богдановців", відмовився вести їх, бо на його думку ніякого повстання не було. Коли-ж звернули його увагу на те, що салдати-кірасири роззброювали і навіть били офіцирів-Українців, то слідчий добачив тут елемент повстання і знову взявся за справу.

„Генеральний Секретар військових справ С. Петлюра на запитання деяких членів Малої Ради, з свого боку дає пояснення в цій справі. Він ще з раня послав телеграфічне повідомлення у ставку Головнокомандуючого Південно-Західними фронтами (Главкоюз) і звідти йому відповіли, що Главкоюз призначив особливу комісію зі ставки, на чолі з одним генералом, котра має розслідити справу, а також звелів випустити заарештованих офіцирів-Богдановців.

„На запитання одного з членів Ради „що робить і думає робити в справі цій представник „русской революционной власти" командуючий військом Київської Округи Оберучев— Петлюра прочитує копію телеграми Оберучева до Главкоюза, в котрій сказано, що ніби то Богдановці, проїзжаючи поїздом, розпочали стрільбу у вартових, котрі стояли біля вокзалу, а потім стріляли коло Посту Волинського в кірасирів і що в наслідок цеї стрільби вбито й поранено „поміж кірасирами, Богдановцями і публикою" коло 30 людей. (Відомо, що з кірасирів поранено тільки двох, а Богдановців коло 20 убито й богато поранено).

„Далі Петлюра розповідає, що він їздив до Оберучева і говорив з ним про ту погромну протиукраїнську агітацію, котра ведеться поміж кірасирами та донськими козаками, які стоять у Київі. Оберучев на це сказав, що він ручиться за те, що в Київі ні українського, ні якого иншого погрому не буде.

„На останку Петлюра каже, що він зараз іде до телеграфу, щоб говорити з „Главкоюзом", котрого сповістить про нові дані слідства".

Тому, що дебати в цій справі цікаві тим, що освітлюють ті обставини, які склалися тоді в Київі взагалі у взаємовідносинах між Українцями, представниками російської влади і неукраїнської демократії, вважаю необхідним подати їх тут. (Беру з „Ради").

„І. Маєвський (укр. с-рев) з приводу запевнення Оберучева, що погромів не буде, каже, що з цих слів можна зробити висновок, що вся справа погромів є цілком в руках Оберучева і що він керує ними по своєму бажанню.

(Дальше буде).

ВАЖНЕ! НЮАРК, Н. ДЖ.! ВАЖНЕ!

СТАРАННЕМ ТОВ. „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
при співучасти артиста одеського театру Петра Гурського і ліпших аматорських сил в Нюарку, відограється

СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК

в чотирох діях зі співами і танцями

В СУБОТУ, ДНЯ 21-го КВІТНЯ 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ,
57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок точно о год. 7.30 вечер. — Вступ 50 центів.

По виставі БАЛЬ до пізної ночі.

ГРОМАДЯНЕ І ГРОМАДЯНКИ!

Згадана комедія ставиться перший раз в Нюарку. — Головна роля грається всім добре знаним українським комиком П. Гурським, котрого усі люблять. Але „Ярмарок Сорочин" буде одною з найсмішнійших комедій. Тому приходіть самі і переказуйте другим. Не забудьте в суботу 21 квітня.

КОМІТЕТ. (91-2)

ПОЗІР! ПАСАЙК, Н. ДЖ. ПОЗІР!

КОНЦЕРТ

українського артиста (тенора) ІВАНА ХОВАНЦЯ при ласкавій співучасти п. Евгена Кузмяка (пяніста) і п. Мирона Тимкевича (скрипака)

відбудеться в УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 212 PRESIDENT ST., PASSAIC, N. J.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-КВІТНЯ 1928 РОКУ

в 8-мій годині вечер. — Вступ 75 і 50 центів.

УВАГА! ГЕМПСТЕД І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Заходом Корпорації Укр. Прогресивний Дім, Аматор. Кружок ставить надзвичайно смішну комедію, під назвою:

БУВАЛЬЩИНА АБО НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ ОЧИЙ НЕ ПОРИВАЙ

— і —

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 21-го КВІТНЯ 1928 РОКУ

В УКР. ПРОГРЕСИВНІМ ДОМІ, UNIONDALE AVENUE, HEMPSTEAD, N. Y.

Початок в годині 8-ій вечером. — Вступ 50 центів.

НОВІСТЬ! УКРАЇНЦІ! НОВІСТЬ!

ЧИ ЧУЛИ ВИ, ЩО В АМЕРИЦІ ВІДБУДЕСЬ СВІТОВА МІЖНАРОДНА ВИСТАВА?

Після донесень американських газет, то світова міжнародна вистава в 1932 році має відбутись в Ню Йорку, а правдоподібне місце осідку вистави має бути Queensborough, Long Island City (Astoria). Місце се положене при самій середині Manhattan і воно якраз найкраще надається на сю ціль.

Відомо, що у всіх містах, де відбуваються міжнародні вистави, — вартість пропертів значно підноситься. — ТЕ БУДЕ І В АСТОРІЇ.

І вже тепер йде горячкова покупка пропертів в цілім Long Island City і Astoria, і за один тиждень з початком місяця квітня сподано тут більше пропертів, як взявши разом Bronx і Brooklyn.

Тепер як раз найлучша пора купувати тут доми, дати свій родині гарне і здорове мешкання, а в догідній порі спродати з добрим зарібком.

Маю до продажі нові модерні доми, декотрі зі шотрами, де можна заложити бізнес; виробляю нові і полагоджую старі моргечі в скорому часі і на легких услівях. 92-1

Зайдіть і огляньте пропертп. — Порада даром.

MICHAEL GALLAN, REAL ESTATE,
Telephone: Ravenswood 2574
31-82 — 4th AVE., (near Broadway), ASTORIA, LONG ISLAND, N. Y.

ЕКСТРА! ВЕЛИЧАВА МАЙОВА ПРОГУЛЬКА ДО ГАЛИЧИНИ

під особистим зарядом п. ГРИГОРІЯ САМБОРА,

віліде до Галичини МАЯ 18-го, 1928 р., на одному з найбільших кораблів в світі „ОЛИМПІК", котрий буде плисти водою лиш 5 день і пів.

Тому хто має замір відвідати своїх рідних за таним коштом і уникнути всяких клопотів в дорозі, нехай зголошуєсь до Бюра сей час, бо час короткий.

Ми також висилаємо гроші до краю і спроваджуємо кревних.

По близші інформації пишіть до: 82-93

GREGORY SAMBOR
2231 FAIRMOUNT AVE., PHILADELPHIA, PA.

ДОРОГІ КЛІЄНТИ!

Практикуючи пятнайцять літ під ч. 2236 PROFESSOR, я переніс свій офіс до 562 ROSE BLDG. рір 9-та і PROSPECT AVE. Тепер я додав ще X-RAY машину до свого офісу. Ся машина се одна з найновійших, видає чисті відбитки і показує всі браки в зубах чи зубних коренях, котрих оком не можна доглянути. Для своїх старих клієнтів і приятелів назначую час оглядин догідний для них і числю $5.00 за відфотографоване всіх зубів. Ви можете терпіти на жолудок або ревматизм, що може бути наслідком ваших недобрих зубів, однак X-RAY скаже вам в чім діло. 92

DR. M. O. ALPERIN, DENTIST,
562 ROSE BUILDING, Tel. Cherry 4759, CLEVELAND, O.

ПЕРША СЬОГОРІЧНА ВЕСНЯНА ПРОГУЛЬКА

на

НОВУ УКРАЇНУ, Н. ДЖ.,

відбудеться

СЛІДУЮЧОЇ НЕДІЛІ, ДНЯ 22-го КВІТНЯ 1928 РОКУ

ЗБІРКА В ГОДИНІ 12.30 В ПОЛУДНЕ В НАШИМ БЮРІ.

В кого з Вас є щире бажання перестати працювати на лендлордів і платити їм рент, а стати господарем у своїй хаті.

Кому огидло ніцити у великомірських брудах і бажає жити життям вільного горожанина на свіжім воздусі і сонці.

Хто цінить життя виключно між своїми людьми і розуміє значіння виховання молодого покоління на поміч і потіху свою, а славу нашого народа — голоситься до нас як найскорше.

ЗАПЕВНЯЄМО ВАС, ЩО ПОМОЖЕМО ВАМ СТАТИ НА НОГИ!

бо ні лише грунт, але і взяску хату будете мати. Треба лише цего хотіти. Переконайтеся і будете нам вдячні.

Кличте своїх кревних і знакомих та приходіть до нашого бюра.

THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 EAST 7th STREET, Tel.: ORCHARD 8968 NEW YORK, N. Y.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Комітет Сполучених Товариств висилає протести проти польського судового морду.

Комітет Сполучених Українських Товариств у Нюарку, Ню Джерзі, Український Американський Горожанський Клюб у Нюарку та Просвітний Клюб у Нюарку постановили на своїх спільних нарадах, що відбулися в пятницю, дня 6. квітня, вислати протест проти засуду Атаманчука і Вербицького польським судом у Львові за вбивство куратора Собінського.

Одну телеграму вислано до американського департаменту стейту. Вона звучить:

DEPARTMENT OF STATE,
Washington, D. C.

Americans of Ukrainian descent, resident of city of Newark, N. J., assembled at a mass meeting on April 6, 1928, representing thousands of residents organized into the Committee of United Ukrainian Societies, unanimously adopted a resolution of protest against tyrannic treatment accorded by Polish government to Ukrainian, on Ukrainian territory ceded to Poland by Allied and Associated Powers. Polish government continues to carry on a policy of ruthless extermination of Ukrainians. It closes Ukrainian schools, persecutes and imprisons Ukrainian teachers, — all with the view to Polinize Ukrainian people by force. When Sobinski, curator of schools, had been assassinated, Polish police, before any proofs of guilt of the act were obtained, took revenge upon innocent Ukrainian students, arrested dozens of them, and Polish court of Lemberg, on March 14, 1928, condemned Ivan Verbitsky and Vassil Atamanchuk to death, though other persons had confessed to the killing. This meeting resolved to issue an appeal in this matter to the public opinion of freedom-loving American people as well as to American Government which is morally responsible for the Polish dominion over Ukrainian territory.

Committee of United Ukrainian Societies of Newark, New Jersey:

Harry Didocha, president;
Dmytro Karach, secretary;
The Ukrainian American Citizen Club: Zachary Lytvinsky, president; Vassil Choma, secretary.
The Enlightenment Club: Theodore Dmytriv, president; Elias Kmet, secretary.

Другу телеграму вислано до Ліги Народів у Женеві:

GENERAL SECRETARY,
LEAGUE OF NATIONS,
GENEVA, SWITZERLAND.

Americans of Ukrainian descent, residents of Newark, New Jersey, assembled at the mass meeting of April 6, 1928, unanimously adopted a resolution of protest against tyrannic treatement of Ukrainians by Polish government. In its policy of ruthless extermination of Ukrainians Polish government took adventage of the assassination of Sobinski, government curator of school, arrested dozens of Ukrainian students, without any proof of their guilt, and Polish court of Lemberg, on March 14, condemned Ivan Verbitsky and Vassil Atamanchuk to death though other persons confessed to the killing. The meeting resolved to hold League of Nations to be the international body morally responsible for the treatement accorded by Polish government to Ukrainians.

Committee of United Ukrainian Societies of Newark, New Jersey; The Ukrainian American Citizen's Club; The Enlightenment Club of Newark, New Jersey.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Процес членів Українського Дому перед судом. — Продали форнічі Народного Дому. — Небувалий інцидент на зборах у Народному Домі.

Нарешті по довшому вижиданню мав відбутися в нюйоркському повітовому суді процес Івана Жовніра, Антона Куцика й Ізидора Демчука проти уряду Української Громади, властительки Народного Дому на Шестій Вулиці, за нескликуванне зборів товариства і такі інчі надужиття. Суд визначив був розправу на день 4. квітня. Та розправи в сей день не було, бо адвокат п. Івана Добрянського, менаджера Народного Дому та секретаря Української Громади, предложив заприсяжене зізнання, що п. Добрянський хорий. Суддя відложив розправу на слідуючий день, але в той день знова адвокат пана Добрянського предложив заяву, що він недужий та не може виступати з обороною. Суддя відложив розправу на понеділок слідуючого тижня, запевняючи канцелієнта адвоката, що в той день розправа вже певно відбудеться, бо він не дозволить уже на далі протягати справу.

Коли справа нарешті прийшла на порядок дня в слідуючу середу, адвокат п. Добрянського знова старався відложити справу, кажучи, що він не міг дістати п. Добрянського, бо п. Добрянський десь пропав без вісти. Адвокат позовників Типел (Tipple) предложив судді копію нюйоркської газети Таймса з вівтірка, 12. квітня, в котрій було поміщене оголошенне про ліцитацію хатної обстанови Народного Дому на Шестій Вул. Оголошенне се говорило:

SHERIFFS' SALES.
HENRY BRADY
Sheriff's Auctioneer,
Sells at Public Auction.

Today, Tuesday, April 10th, 1928, at 11 o'clock in the forenoon, at No. 217 and 219 East Sixth Street, all the right, title and interest which the defendants, Ukrainian Home Association, Inc., and Ukrainin National Alliance of the City of New York had on February 29th, 1928, or at any time thereafter, of, in and to lot of stage scenary, bar fixtures, dishes, silverware, cooking utensils, 4 electric fans, 1 piano, 1 spotlight, 300 portable chairs, 16 large and 18 small tables, curtain, decorations, costumes, complete gymnasium equipment, 7 pool tables, 3 mirrors, candy stand, cigar stand, refrigerator, lunch fixtures, cash register, 4 malted milk machines, kitchen utensils, 2 filling cabinets, 62 school benches, desk, safe, typewriter and a lot of electrical fixtures. Terms cash. Charles W. Culkin, Sheriff. Herman Bernstein, Dep. Sheriff.

Суддя, побачивши се оголошенне, заявив, що він розправи на далі відкладати не буде.

Тепер адвокат п. Добрянського заявив, що він готов уступити від свого спротиву проти позву. Суддя казав адвокатом піти до судового клерка й подиктувати угоду на судовий приказ. Дня 11. квітня 1928. суддя Адфред Франкенталер підписав приказ, який на загал уволяє волю позовників. Після сього приказу секретар Народної Громади п. Іван Добрянський або якийсь другий урядник має до 5 днів по сьому приказі предложити правдиву листу імен і адрес членів Народної Громади в 1921., 1922. та 1928. роках та що пан Добрянський або той другий урядник має підписати поклик на спеціяльний мітинг Української Народної Громади. Запросини на збори мають бути підписані до пять днів по одержанню сеї листи членів. Запрошення на збори мають право вислати самі позовники. Приказ судді доручено Народній Громаді дня 14. квітня.

* * *

Тимчасом шерифівська ліцитація відбулася, як було оголошено в американських газетах. На ліцитацію зявилося кількоро купців, охочих купу, вати річи одинцем, але ліцитатор заявив, що все продається гуртом. Продано всі меблі Народного Дому за суму 400 долярів. Члени Народної Громади кажуть, що заряд Народного Дому подавав свого часу у своїх звітах, що сі меблі вартують 5,000 долярів.

* * *

Товариство Просвіта відбуло дня 1. квітня надзвичайні збори в справі Українського Народного Дому, в котрому Просвіта має морегедж. Збори скликано тому, бо пішли чутки, що заряд дому не платить належних процентів, ба навіть ходили чутки про якісь наближаючіся ліцитації.

Заряд Просвіти нанав галло в Народнім Домі та заряд Дому не дав Просвіті галі, де вона відбуває свої місячні збори, але другу галю, де за скляною перегородою находиться канцелярія Дому. Як тільки отворено збори Просвіти, в тій хвилі до канцелярії ввійшли дві постати, як видно було через темне скло, покрутилися якийсь час, а відтак одна з них зникла, а друга вернулася до дверий, замкнула їх голосно на ключ та пішла геть. Один з присутних членів Просвіти здивувався, де ділася друга постать. До того йому здавалося, що він зачув стогін за дверми. Щоби найти причину явища, він виліз на перегороду та поглянув у середину канцелярії. На лівці, канцелярії лежала людина, з лицем накритим хустиною. Член сейчас покликав других і показав їм, що він бачив. Як член крикнув, лютина зірвалася зі землі. Показалося, що се був п. Іван Марусевич, касієр Народного Дому. Члени Просвіти зрозуміли, що п. Марусевич не хорий; видно він зайшов туди, щоби підслухати, що будуть говорити на зборах.

П. Марусевич зірвався на ноги та давай утікати хильцем до дверий. Та другі йому забігли дорогу, забрали його до галі, на збори Просвіти та заставили його вислухати все, що члени зборів мали сказати про Народний Дім. Вони йому отверто розказали, що вони думають про заряд дому. Коли його спитали, що він має на се сказати, п. Марусевич, блідий як трупі, не міг зі себе голосу добути. На закиди він не міг відповісти ні слова. Уряд Просвіти відпустив його відтак домів.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ УКР. ТОВ-А ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 22. КВІТНЯ 1928 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБ. ДОМІ
(MANHATTAN LYCEUM)
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y

Початок точно в год. 6.30 веч.
Вступ 50 центів.

Буфет власний! — Музика добірна!

Громадяни! Отсим запрошуємо всіх громадян на наш перший в сім сезоні баль, на котрім кождий буде мав нагоду гарно забавитись та повеселитись зі своїми знакомими.

За добру забаву ручить 90-1
Комітет.

Він має час. — Панно Ірко, чи не схотілиби ви бути моєю жінкою?

— Алеж, пане, таж ми знаємося всього щойно чверть години!

— Ну то добре, підіждім ще десять хвиль.

ДО КАНАДИ

УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АҐЕНЦІЯ В МОНТРЕАЛІ

ІМІҐРАЦІЯ ДОЗВОЛЕНА ДО КАНАДИ.

Кождий іміґрант може приїхати з Европи до Канади. Кождий поодинокий іміґрант потребує виробити собі Фармерський Айдентіфікат, котрий має бути потверджений Іміґраційними Властями.

Наше Бюро старається за все, що потрібно до приїзду Іміґранта до Канади.

Удїлюємо всякі інформації для іміґрантів до приїзду до Канади та заопікуємося старанно кождим пасажиром тут на місци.

Хто бажає спровадити своїх кревних або знакомих до Канади не оканчуючи час, так просимо писати до нашого Бюра на адресу: 10—

ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
2243 CRAIG STREET WEST, MONTREAL, QUEBEC, CANADA.

Tel. HOLYOKE 1766. DMYTRO SHABAN, Prop

SHABAN NURSERY

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

Деревця овочеві (щепи) всякого рода рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, виноград, живоплоти і т. п. Ілюстровані катальоги і порадники огородничі в язику українськім і анґлійськім висилаються за надісланнем 6 ц. марками на кошта пересилки.

Пишіть до: 34—

Shaban Nurseries, 27 Artisan St., Willimansett, Mass

ТОЧНІСТЬ! СОЛІДНІСТЬ! ДЕШЕВІСТЬ!

ШАНОВНИЙ ПРИЯТЕЛЮ!

Повищі три слова є кличем і обовязком „Народного Базару" і їх ми стисло придержуємось.

Ми не будемо хвалитись, але переконаєтесь самі, як зайдете або напишете до нас, по любу ВАМ річ.

„Народний Базар" бажаючи дати лучшу обслугу своїм покупцям, перенісся до більшого льокалю (під 203 Вест Трент Ст.), де є багато місця і кімнат для пробування рекордів і рольок та для скорішого і точнійшого полагодження замовлень поштою.

Ви певно будете вдоволені з нашої обслуги, коли завітаєте до нашого нового штору, або напишете до нас по любі ВАМ рекорди, які поручаємо понище:

Columbia

НАЙНОВІЙШІ РЕКОРДИ

КОЛЮМБІЯ

10-інчові по 75 цент.

27133 Ой де ти ідеш,
Ой летіли білі гуси, — відспівала Сальомея Крушельницька.
27129 Бандурист,
На спокості, — Українська орхестра зі співом.
27132 Вівці мої, вівці,
Через сад виноград, — відсп. Сальомея Крушельницька.
27127 Ангел воївник,
Плотію уснув, — відспівав О. Кірстюк.
27126 Ой у полі кивка,
Ой у лузі, — відспівав український хор „Ліра".
27125 Верховина,
Де Дніпро наш, — відспівав український хор „Ліра".
27124 Історія з пироґами,
Спорт американський, — Жуковського.
27123 Аркан, гуцульський танець,
Кучерявая Катерина, — Українська орхестра „Сурма".
27122 Марш Садовського,
На городі сурма грає, — Українська орх. „Сурма".

ПОНИЩІ ВЕСЕЛІ РЕКОРДИ ЖУКОВСЬКОГО, КОТРИМИ НАЙСУМНІЙШИЙ РОЗВЕСЕЛИТЬСЯ І НАСМІЄТЬСЯ.

27118 Погані часи
Лянщанка
27116 Вуйко з Пенсильвенії
Комедія, тай годі
27114 Синочок
Образований
27111 Піп правди
Лиха
27099 Майкові троблі
Діктом-дактом
27083 Що грубе, то добре
Зрадниця
27082 Лист з Краю
Волокитка
27076 Ой піду я лугом, лугом
Ой мати, мати, москаль в хату
27074 Ой відси гора
Там на горі крута вежа
27072 Не женіся, сину
Старість не радість
27061 А хтож буде пиво пити
На вулиці скрипка грає
27060 Боляйся котут знудив
Тонко пряла.

ПОНИЩІ РЕКОРДИ ГУМЕНЮКА ДО ТАНЦЮ, ТАК ВЕСЕЛІ, ЩО ЯК ВЗАГРАЄТЕ, ТО САМІ НОГИ СКАЧУТЬ.

27119 Ой зацвила черемшина
Вічний революціонер
27117 З кіньми на ніч
Косарі
27115 Попрязент, на обі сторони
27104 Козак тропак
На спокості
27098 Гоп вальц
Танець присяди
27091 Вівчар на сопілці
До Почаєва на відпуст
27089 Бандура, вальц
Полька парубоцька
27085 Український ту-степ
Ой піду я шікер-віхер
27071 Чабан і Гуцулка
27078 Грай або грай віддай
Танець під вербами.

ПОНИЩІ РЕКОРДИ СЛАВНОГО БАРІТОНА ЗАЗУЛЯКА.

27109 Розлука ти, розлука
Повій, вітре, на Україну
27108 Ой зійди, зійти, ясен місяцю
Як почуєш в ночі
27075 Не пора
Гей, Січ іде
27062 Ще не вмерла Україна
Марселіза
27034 Зеленая рута
Пропала надія
27027 Верховина
Гей там на горі Січ іде

ПОНИЩІ РЕКОРДИ Д. МЕДОВА, тенора.

27130 Така її доля
Карі очи
27121 Дивлюсь я на небо
Взяби я бандуру
27081 Стоїть гора високая
Пусти мене, мамо
27066 Ой не світи місяченьку
Ой іду, іду
27056 Ой не ходи, Грицю
У сусіда хата біла
27051 Дівка в сінях стояла
І шумить і гуде

ПОНИЩІ РЕКОРДИ ВІДОГРАЛА УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА.

27064 Танцюйте, молодички
Вся родина на весілю
27063 Українська мазурка
Як ся маєш, Марино
27046 Дідусі, полька
Злодюжка зізвайте
27030 Український вальц
Полька Стася
27023 Українська полька
Мазурка, танець
27020 Український гопак
Щасливий і веселий вальц

КОНЦЕРТОВІ ПІСНІ.

27002 Ой, гуляй, гетьмани!
27003 Ой, на Дніпрі мій, Дніпре
27007 Думи мої, думи мої
27004 Реве та стогне
27097 Серенада Шевченка
27081 Стоїть гора високая
27109 Повій вітре на Україну

12-інчові по $1.25.

70008 Ярмарок в Бродах, обі части
70007 Український Баль в Америці
70006 Ярубки в корчмі, обі части
70005 Празник, обі части
70004 Хрестини, обі части
70003 Вірую і Отченаш
70002 Весілля, обі части
63005 Весілля (польська)
70001 Христос Воскрес і Согласно
54001 Ей ухнем і Сонце сходить
70001 Бог Предвічний, обі части
67001 Шарицьке весілля, обі части.

Випишіть numера рекордів, які Ви бажаєте і пришліть до НАРОДНОГО БАЗАРУ В ОЛИФАНТ, ПА. Гроші не посилайте. Заплатите при відборі рекордів. — Хто замовить більше, як 6 рекордів, тому оплачуємо пересилку і дістане в презенті Маму Галичини, яка є 17x20 інчів велика. Всі замовлення посилайте на адресу: 90,2,5,8

NATIONAL BAZAR
208 W. GRANT STREET, OLYPHANT, PA.

ФАРМИ!

ПРОДАМ ТАТНО свою фарму 100 акрів, коло Норвіч, Конн., 5 мінут від фабрик, котрі роблять день і ніч і роботу можна дістати в кождій порі, будинки, машини, полеси, сад, ріка, стада 15 штук худоби, кури і свині. Ціна $5,000, готівки половину. Пишіть на адресу:

M. DUBEK,
P. O. Box 282, Versailles, Conn.
Tel. 1526—14 Norwich, Conn.

МАЮ НА СПРОДАЖ тано лети в найкрасших місця, всьо єсть: вже зарповажене, як: сури, газ, електрика і стріка, на Атвіл при Пасайку. Маю дістаскох муровавий 6 фам. з всіми улішшенями на Astoria, L. I., і більше можу показати, хто хоче може собі вибрати, який там хоче. Приходіть обовіщить на адресу: 92-5

Rev. M. MARUSHCHAK,
343— 35th St., 6. Ave., Astoria, L. I.

ПРОДАЖ ФАРМИ

Мала фарма на продаж з інвентарем. B. 73

Голоситися до:

MICHAEL SEDLAR,
R. D., Box 48, Hackettstown, N. J.

ПРОДАМ СВОЮ ФАРМУ по сій причині, що я осталася сама жінка 30 лет, продам дуже дешево. Голоситися до:

F. POSTEMSKY,
Box 67, Columbia, Conn.

НА ПРОДАЖ фарма 35 акрів, 16 чистої землі, а решта пасовисько і ліс, дім 7-кімнат, стайня, курники і другі забудовання, потрібне машинерія, інвентарем на 80 курчат, кінь, корова, 300 курий; школа на фармі. Ціна $3,000, готівки $1,500. Голоситися до властителя 91-2

M. SAWARYN,
R. F. D. 3, Box 70, Colchester, Conn.

B ISELIN, N. J.

Корнеровий дім з трома лотами, веранди і скоки, 3 покої на першім поверсі. Дім напроти кіно (Moving Picture).

Корнеровий дім на чотири кімнати з двома лотами. Оба доми на продаж по дуже низькій ціні. Властителі живуть на з причини виїзду. По близші інформації голоситись до: **A. P. Store, 113 Ave. A., New York, N. Y.** Phone Orchard 1667. 85—

НА ПРОДАЖ ДОМИ.

Доми по 5, 6 і 8 кімнат на продаж. Ціна від $5500, готівкою $250 а решта на сплати на пять літ. Піп милі до стациї колійної.

Голоситися до

STEPHEN CHARCHAN,
85 E. 3d St., New York City,
Room A. 12. 90-95

ФАРМИ.

На продаж фарма 105 акрів, 70 акрів землі, а 35 ліса і пасовиско, сад, дім 10 кімнат, 6 др. забудовань, 8 коров, 2 кінки, 2 коні, 300 курий, 4 безроги, миля до фабричного міста і стації, все потрібне знаряддя. Ціна $4,850, готівки $1,700.

Фарма 81 акрів, 55 орної, а решта ліс і пасовиско, велике озеро з рибою, можна ставити додкою, дім 8 кімнат і 2 забудовання, 4 коров, 1 кінь, 150 курий, безроги, качки, знаряддя, 2 милі до міста. Ціна $4,200, готівки $1,500.

Маємо ще більше малих і більших фарм у всіх сусідних околицях. Голоситися до Нотара 92-3

M. KRUGLAK,
161 Avenue A., New York City.

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

(Бить по Опнсі і Шкіци та Фотографії з Моделю на Патентову Книжку. Ми радимо, від жадання, даром. Пишіть також над ваши винаходи працюєте тепер і пришліть нам опис. Ми дамо по переглядині, щоб ми почули ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ досвідчення. На ваші запити відповідаємо даром.

СПЕЦІЯЛЬНІ ВЕЛИКОДНІ РЕКОРДИ.

ЧАСТЬ 1. СТРАСТНА ПЯТНИЦЯ

З хрестом плащаницею, апостолами, каляками і з всіми великодними піснями.

№ 846. ЧАСТЬ 2. ВЕЛИКА СУБОТА

З піснями і як господині обмовляють один другу за неудале свячене тісто.

№ 847. ЧАСТЬ 3. ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Воскресеніе (Великдень) з обходом великодної церкви, з церковними піснями, хлопцями, вистрілами з мозджірів. Христос воскресе!

№ 848. ЧАСТЬ 4. ГАЛЯ З ПАСКАМИ ДО ДОМУ!

Дівчата-ку, святи не святи, а вони, бачите, все лізе в болото! Веселе, забавне!

№ 849. ЧАСТЬ 5 І 6. ГАЇВКИ.

Всі гаївки в дванаєть виконані в кріпу з гуском і круком. Всіх гаївок 20. Ведмедик, Кострубо, Жучок, Данчик, Галя, Воротар, Огірочки, Заїнка і т. д.) Веселе, забавне!

Всі сиєти виведені на рекорді так, що кожда обходиться в старім краю. Всі народні великодні обичаї, сміхи, жарти. Всі пісні, кроїй бесіди, на тих трьох рекордах близько 40. Єщо не дуже!

№ 850. СОГДАСНО ЗАСПІВАЙМО. ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Всі попередні рекорди 12-палеві, найдешевші, а оно роблять, кождий $1.25. Хто б дуже мати в своїй хаті цілу сотку сяєтному церковною, тай ще на стіни, стіни і т. д. Посилаємо на С. О. О. Пишіть по дарований каталог.

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.
86 Second Ave., cor. 5th Street,
New York City.

ВІДОЗВА

до односельчан села Голгіч, Галичина..

В селі Голгочах, підгаєцького повіту, в Галичині, заходом Кооперативи вибудовано в 1926 р. Народний Дім, але з огляду на тяжкі обставини бракує грошей на викінчене будови. Тому на днях уряд читальні „Просвіта" і тов. „Сокіл" надіслав своїм односельчанам на руки підписаного циру просьбу о поміч.

В листі згадується, що „Кооператива минувших років була добре розвинена, та коли ворогі побачили розвій нашої Кооперативи, зачали страшно атакувати і хотять її за всяку ціну знищити до тла... І колиб не ті лихварі, то наша Кооператива булаб в іншім стані і ми булиб в силі докінчити той, так нам дорогий Народний Дім. Тепер ми є примушені звертатись до своїх дорогих братів за помочю. Живем серед тяжких обставин. Коли я хотілиб зробити якусь збірку серед населення, то тяжко, бо нарід бідний..."

„Минувшого року — пишуть — дістали ми трохи грошей від-ріжних осіб з Америки, котрі записані у нас в золотій книзі, і це буде спомин на все".

Просьбу підписали: Іван Ласий, Гриць Максимишин, Павло Лоїк, Микола Ящик і Петро Кліщ. Вони просять підписаного занятись збіркою і пересилкою жертв.

З причини, що Голгічане розсіяні одиницями по Америці і Канаді, шляхом оголошення в часописах подаю їм до відома цю просьбу о поміч і прошу відгукнутись на поклик наших родимців, як пристало людям доброї волі і щирого серця. Всі жертви прошу слати впрост до Голгіч на руки кооторгобудь з висше названих осіб.

Українські часописи в Америці і Канаді зволять ласкаво подати цю просьбу на сторінках своїх газет.

Іван Шур.

ВІДОЗВА

до односельчан села Борок Малих, повіт Скалат, Галичина.

Дорогі родимці, брати та сестри! Вам відомо, що ми започаткували збірку на Український Народний Дім у згаданому селі, де мали би містити наші культурні установи. Але ця збірка вже тягнеться від двох років і до цього часу. Народного Дому не поставлено.

До цього часу ми були повинні скласти більшу суму як 115 долярів; наші односельчане мляво відгукуються на таку важну справу, яка не може чекати.

Сором нам, що ми не відчуваємо загальної національної потреби. Є ще між нами й такі, що нічого не зложили, хоч може й читали у „Свободі" нашу відозву. Дорогі братя та сестри! Не відкладаймо справи, а пішлім наші жертви! Відгукнімся зі своєю лептою і зробім свято Великодня нашим братам у Рідним Краю дійсно Великим Днем.

Всі жертви шліть на адресу: Михайло Карась, 542 East School St., Woonsocket, R. I., або на мою: Андрій Швець, R. F. D. Box 35, Blackston, Mass.

Василь Швець.

Щирий. Тітка Ганна після трьох-літньої неприсутности знову прийшла у гостину. Ромко прибіг до тітки й каже:

— Цілую ручки, тітко!

— То ти мене пізнаєш іще? — дивується вредувана тітка — хоч ти тоді був іще такий маленький хлопчик?

— Я тебе не пізнав — каже Ромко, але ти маєш іще тойсам смішний капелюх, що й тоді.

НОВИНА НА НОВИНА!

ГАЛИЧИНА В ЖИВИХ ОБРАЗАХ (Мувінг Пікчерс)

НАЙНОВІЩІ КІНОМАТОГРАФІЧНІ ОБРАЗКИ З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ, ВКЛЮЧАЮЧИ ПОСЛІДНУ ПОВІНЬ, БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

HAZLETON, PA., НЕДІЛЯ, 22. КВІТНЯ, 1928.
В GRAND THEATRE, W. BROAD ST., HAZLETON, PA.
Початок в годині 7-ій вечером.

WILKES BARRE, PA., НЕДІЛЯ, 29. КВІТНЯ.
В STRAND THEATRE, коло Скверу, WILKES BARRE.
Перша вистава в годині 4-тій полудни.
Друга вистава вгодині 7-мій вечером.

McADOO, PA., НЕДІЛЯ, 6. МАЯ, 1928 РОКУ
В STRAND THEATRE, West Blaine Street, McADOO, PA.
Перша вистава в годині 4-тій полудни.
Друга вистава в годині 7-мій вечером.

CHESTER, PA., НЕДІЛЯ, 13. МАЯ, 1928 Р.
В LYRIC THEATRE, CHESTER, PA.
Перша вистава в годині 3-тій полудни.
Друга вистава в годині 6-тій вечером.

CLEVELAND, OHIO, СУБОТА І НЕДІЛЯ, 19-го і 20-го МАЯ
В ГАЛИ УКР. ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
2280 West 11th Street, Cleveland, Ohio
Субота початок в годині 7-мій вечером.
Неділя початок в годині 2-гій і 5-тій полудни і в годині 8-мій вечером.

Ці вистави влаштовуються заходом Тов. Івана Франка, відділ 334 Укр. Нар. Союза.

TORONTO, ONT., CANADA, НЕДІЛЯ І ПОНЕДІЛОК, 26-го і 28-го МАЯ, 1928 РОКУ.
Місце вистави оголоситься пізніше.

JOHNSTOWN, PA., НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ, 1928 РОКУ.
В ГАЛИ УКР. ГР. КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ,
606 Maple Avenue, Johnstown, Pa.
Перша вистава в годині 4-тій полудни.
Друга вистава в годині 7-мій вечером.

Сидячи вигідно в кріслі перед вашими очима появляться на екрані слідуючі сцени з рідного краю: Загальний вид міста Львова із Замкової Гори; Гора Князя Льва; Замкова Гора; українські інституції у Львові: Дім Товариства Просвіти; Українська Народня Торговля; Дім Українських Інвалідів; Український Національний Музей; Місциться посмертна маска Тараса Шевченка, котру також знято на фільм; директор музея — проф. Іларіон Свінцицький; Дім Українського Наук. Товариства імені Шевченка; Дім Лисенка; Волоська церква з Корнятицьковою тежою; катедра св. Юра; входова брама до катедри; святоюрська площа з кривошанськими будинками та палатою митрополита Шептицького; Могила та нагробні памятники визначних Українців у Львові: Могила Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Володимира Барвінського, Адама Коцка, Ольги Бесарабової; хата Івана Франка, де він жив і писав свої безсмертні твори. Дальше появляться перед вашими очима слідуючі сцени: чудові, розкішні поля, на котрих фільмовть достигалі жита, пшениці та ячмені, зеленіють коноплі, кукурудзи, бульби і т. ін., жнець і горячий день при тяжкій роботі на полі — жнуть, вяжуть, ставять снопи і в полукіпи складають, відтак посдавши на стерні, їдять полуденок; женці ідуть дорогою, несуть селетний вінець господареві. Селяни звожують снопи до стодоли, молотять, ріжуть сїчку, а жінки вішть збіжжя решетом, мочуть коноплі, окіпають на терлиці коноплі, перуть шматя на ріці, мелють на жорні, пекають крупи на ступі. Хлопчики-пастушки пасуть худобу на пасовиску, несуть сухі гільки з ліса, розкладають огонь та печуть кукурудзу, обсіли вгинають та лежеться. В осени видно плуганорів на полі, орють ниву, засівають та заволочують. Побачите перед собою тисячу хлопців та дівчат, котрі виконують ріжні вправи на широкій леваді, дівчата в чудово вишитім українськім строю маширують та роблять вправи — якобо дивитись на них. Всі хлопці в однострях з топірами в руках, як душа зроди, коли подивиться на їх вишколені вправи, це дійсне українське військо в Галичині. Також є репрезентацій жіночої організації з інших повітів Галичини. Рогатинська повітова головна управа „Лугів". Воєнні руїни по містах, воєнні цвинтарі. Могила Українського Невідомого Жовнира, де щороку в час зелених свят збирається українська громада над могилою цього героя і віддає йому заслужену честь. Великі муровані українські народні доми по містах та селах в Рогатині, Настасові, Буцневі та інших місцевостях. Маємо на фільмі також і ціла ніч церкви; при одній церкві знято гальки бальнички хлопців та дівчат в часі великодних свят. Відтак слідують види страшної послідної повіні в Галичині. Залляті водою поля і села; в одним селі побачите, як хлопці і дівчата ідуть вдовж улицею на човні до крамниці за спеціями потребами. Знимки з Української Львівської Театральної Групи; директор Йосиф Стадник, Іван Рубчак, Софія Стадникова, Рудольф Залуський, Поля Луковська, Ольга Дедко, І. Шевченківський, Климова, Софія Стадниківна, С. Крижанівський, Ярема, Стадник, Залуська. Побачите гру цих артистів в фрагментах слідуючих опереттів: „Княжна Цирківка" Кальмена і „Запорожець за Дунаєм". Відтак слідує Український Наддніпрянський Театр. Артисти цьої групи виконали чудовий танець з драми „Маруся Богуславка". — Перевідний пором на Дністрі, приватні школи, релігійна процесія в день празника, сельський похорон, Гори Карпати, загальний вид міста Косова, відпуст в Косові — на ринку видно багато українців, котрі посходились з околичних селів. Торговля худобою в Косові, ріка Рибниця і водопад Гук; трьох веселих пастушків, один з них весело грає на сопілці. Ріка Черемош, котру знято на фільм недалеко Сокільської Гори. Сплави дарабів рікою Черемошем. До того побачите багато інших сцен, котрих ми не вичисляли. Така подорож по Галичині коштувалиб вас около 1000 долярів і пів року часу, а ще все можете побачити на екрані коштом 50 центів протягом кількох годин.

Просимо українських громадян, проживаючих в ріжних місцевостях Злучених Держав Америки, котрі бажалиб удоштувати у своїй місцевости Виставу Живих Образів Галичини, щоби надсилали інформації такого змісту: 1) число Українців, проживаючих в даній місцевости; 2) відповідна театральна саля з оператором; 3) моральна поміч місцевих Товариств, — на адресу:

JACENTY & PANKIW, 586 GROVE ST., IRVINGTON, N. J.

НАЙНОВІЩІ УКРАЇНСЬКІ І РОСЯЙСЬКІ РЕКОРДИ

Columbia

КОЛЮМБІЯ

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопран.
27132F Віщі мої, віщі
Через сад виноград.

Е. Жуковський і Роза Краснівська.
70008F Ярмарок в Бродах
Часть 1. і 2.

Український Хор Ліра:
27126F Ой, у лузі
Ой, у поли пшика
Кюрстон, тенор:
27127F Плотню уснув
Ангел вопіяше

Українська Орхестра П. Гуменюка:
27128F Завіз женіха
Танець з під Львова

Українська Орхестра:
27129F На сінокосі
Бандуристи
Д. Медовий:
27130F Таки ті вода
Карі очи

Українська орхестра П. Гуменюка, баритон Жуковський:
70007F Український бал в Америці
(в двох частях).

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з аком. орхестрн.
27124 Спорт Американський
Історія з пушкарем
Український Хор „Ліра" з аком. Орхестри
27125 Верховина
Де Дніпро Наш (нар. пісні)
27118F Дніпрянка, ком. пісня
Погай часи.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер,
Франко-Лисенко.
Ой зацвила черемшина.

ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з аком. орхестри.
27120F Гуляв чумак на риночку.
Про дяка.

Д. МЕДОВ, тенор, з аком. орхестри.
27121F Дивлюсь я на небо.
Взяв би я бандуру.

МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
27015F Ой сіяв пшеницю
(Бог Предвічний, часть І.
(Бог Предвічний. Часть II.

70000F Согласно заспіваймо.
(Христос Воскресе!

70001F Христос Воскресе!
(Отче Наш.

70003F (Вірую.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог Натуру.
(Во Вифлеємі.

27069F (Ой так на Йордані.
(Щедрий Вечір нині.

27077F (Сіяся, родися.
(Пішла мати на гранищю.

О. К. КИРСТЮК, баритон.
27127 Плотню уснув
Ангел вопіяше

70000F Бог Предвічний
(в двох частях)

70001F Согласно заспіваймо
Христос Воскрес

70003F Отче наш
Вірую

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон, з аком. орхестри.
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи.

27109F (Розлука, ти розлуча
(Повій вітре на Україну.

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой і весела до дому їду.

О. К. КІРСТЮК, баритон з аком. органу і дзвонів.
27110F (Рождество Твоє, Христе Боже наш, Різдв. пісня.
(Йордан, Різдв. пісня.

27103F (Кучерява Катерина.
Біду собі купила.

П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломійки
(Полька „Добри"

ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
70006F („Гоп", вальс.
(Танець присюдя.

УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F На горі Сурма грає.
Марш Садовського.

27123F Аркан, гуцульський танець
Кучерява Катерина

27104F (Ой кінонько, коломийка
Козак-тропак.

Евген Жуковський, баритон, з аком. орхестра.
27082F (Волохиня.
(Лист з Краю.

27083F (Зрадниця.
(Що грубе, то вдаче.

27080 (Польска Пирубська
(Вальс Бандура.

27090 (Молотник.
(Змарнів я

27092F (Ой, не співаться, не дежиться
(Годинка Краю.

Жадайте повного каталога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришлеть опис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліпаючого (С. О. Д.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY

ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — се сила. — Пишіть по найновійший цінник книжок.

ВДАВАЙТЕСЬ ДО
DR. ZINS СПЕЦІЯЛІСТИ

Помагаю скоро в нервових і шкірних недугах, хронічні нарости, загальне ослаблення, нирок, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні без ріжниці, як довго хорувте, я можу помочи нам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.

Порада і оглядини даром.

DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

DR. M. SMITH
Переніс свій офіс під ч.
53 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евенюю)
NEW YORK, N. Y.
Урядові годині: 9—10; 12—2; 6—8
Tel. Orchard 6072

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

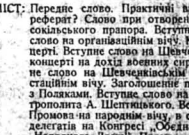

Обслуга чесна і дешева.
Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Жадайте до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J. Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N.J. Telephone 540

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, в годині 2-ій попол., в Гали Укр. Нар. Дому 237 Hope Ave. Проситься всіх членів прибути на ці збори, привести хоч по одному новому членови та вирівнати свої видатки. — Голод. Лелет, предс.; Вас. Миняйтик, писар.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. ст. Архист. Михайла, від. 142, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 22. квітня, в год. 2.3 ополод., в Гали Укр. Нар. Дому, 214 Fulton St. Сей мітінг перенесений з причини свят. Проситься членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Будемо приймати нових членів. — Ю. Шевчук, предс.; П. Остапчук, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє своїх членів і членинь, що у квартальний мітінг відбудеться дня 22. квітня в годині 2-ій полудни і в годині 7-ій вечером. Проситься членів прийти на сей мітінг; бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залегласти, бо в противним разі будуть суспендовані. — П. Дешук, предс.; М. Скоропад, кас.; П. Стадник, секр.

ШАНОВНІ ГРОМАДЯНИ!

З огляду цего, що тисячі майнерів і їх дітей знаходяться в голоді і холоді, Тов. „Жіноча Поміч" заявилося збіркою убрання і харчів для тих, щоби помочи їм в крайній нужді.

ЗБІРКА УБРАННЯ І ХАРЧІВ буде ПРОДОВЖАТИСЬ до 25. квітня 1928 р. в церковній гали при Сомій вулиці, Ню Йорк Ситі, від 7. до 9. годині вечером.

Просимо приносити убрання і харч всякого рода, а ми постараємося відослати як найскорше.

Дякуємо згори за всяку поміч для майнерів і їх дітий і сподіємось, що ніхто не відкажеться від помочі в цій справі.

92-4

Комітет Жіночої Помочі.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА.! ПОЗІР!

ЗА СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК

відограється представлення

НА ЧУЖІМ ШЛЯХУ

— або —

ЗІВЯЛА РОЖА

драма у 5-ох діях зі співами з життя наших Українців на американській земли, написала А. Рибакова.

відограє пані Рибакова з своїми аматорами

В НЕДІЛЮ, 22. КВІТНЯ 1928 Р.

Початок в годині 7-ій вечером.
В ГАЛИ ПРИ 2nd & WILSON ST., CHESTER, PA.

Вступ для старших 50 ц., діти 15 ц.

Честерські Українці з Українцями!

Прийдіть на се представлення, воно є дуже поучаюче для нас і для нашої молодежи. Прийдіть поможіть нам у нашій праці, щоби наші старання не пішли на дармо. 92

Комітет Союза Українок у Честер.

OLD GOLD ЖАРТИ

Мама (до малої донечки, котру післала до курника за яйцями): — Ну, дож, дорога, там не будь, якь?

Мала дівчинка: — Не було, дорога мамцю, лишень ті, що курки виживають на „зразки".

— Чи ви справді ворожбит?
— Так, прошу.
— Я дуже перепрашаю вас, я не мав на гадці образити вас, тим, що я думав за вас.

Марія; — Говорять, що вона була стенограферкою заки віддалася.
Мориєл: — Як так, то тепер, видно, заміняла свою позицію.
Марія: — Як се?
Мориєл: — Тепер вона диктує.

...Примагідно — купіть Old Gold Цигарети — Ані одного кашлю у цілому вагоні. В нашому часопису поміщуються Old Gold Цигареток коміхні оголошення славного картонїста Брігс. Гадайте за ними... читайте їх і вийшлися, що „в них нема кашлю в цілому вагоні"

КНИЖКА, ЯКА ПРИДАСТЬСЯ КОЖДОМУ.

ВСТУПНІ СЛОВА І ПРИНАГІДНІ МОВИ

СВІТСЬКОГО ЗМІСТУ.
Уложив о. М. Кінаш.

ЗМІСТ: Переділ слово. Практичні вказівки для бесідників. Як уложити реферат? Слово при отворенню читальні. Слово при посвяченню сокільського прапора. Вступне слово на просвітнім вічу. Вступне слово на організаційнім вічу. Кінцеве слово на Шевченківськім концерті. Вступне слово на Шевченківськім концерті. Вступне слово на концерті на доході воєнних сиріт. Вступне слово на концерті. Вступне слово на Шевченківськім концерті. Вступне слово на маніфестаційнім вічу. Заголовне поминальному по погибшим у боротьбі з Поляками. Вступне слово на протестаційнім вічу. Привітанне Митрополита А. Шептицького. Вступне слово на демонстраційнім вічу. Промова на народнім вічу, в справі „Нетайної помочі". Привітанне делегатів на Конгресі „Обєднання". Вступне слово при отворенню „Народного Дому". Промова на спільнім свяченім". Слово на літовськім вічу. Вступне слово на концерті в честь „Січових Дебютів". Вступне слово на Шевченківськім концерті. Слово на святі Першого Листопада. Вступне слово на Шевченківськім концерті. Слово з нагоди поновлення американського прапора. Слово на вічу в справі допомоги потерпшим від повені. Вступне слово на обході в честь Маркіяна Шашкевича. Вступне слово на обході в честь Івана Франка. 81—

Ціна книжки з пересилкою 1 долар.

Замовляти:
Rev. M. KINASH, 347 GRIER AVE., ELIZABETH, N. J.
або
„SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.
Замовляйте скоро, бо наклад дуже малий.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДЯКО-УЧИТЕЛЬ пошукує посади при укр. гр.-кат. громаді. Знає провадити хор, уряджати представлення і добрим учителем дітий, голос приємний тенор; на жадання може виказатись добрим свідоцтвом. Посаду може обняти сейчас. Ласкаві зголошення прошу слати: **SVOBODA, W. P., Box 346, Jersey City, N. J.** 92-3

НА ПРОДАЖ ГАЛЯНТЕРІЙНИЙ ШТОР,

бізнес вироблений, 25 літ в тій ділниці. Продається з причини, що я хочу вже вийти з того бізнесу. Голоситися:

KRAUT STORE,
201 Warren St., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА КРАВЦЯ самотного, інтерес вироблений, або спродам коперовий дім 7 кімнат, шторн і гараж. Ціна за все $7,500. Голоситися до: 92-4

F. FREDERICK,
515-20 Fairmount Ave., Phila, Pa.

АГЕНТИ — Ми задочатькуємо вас в бізнесі і поможемо щоб вам успішно йшло. Нетреба ні капіталу ні знання. Більші хвалі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ДОБРА РОБОТА І ДОБРИЙ ЗАРОБОК.

Шукаючі за працею і добрим заробітком, як мущини так і женщини, зволять зголоситись до нашого бюра як найскорше.

З дальших околиць голоситься листовно, місцеві особисто кождого дня до 8-мої вечером.

THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ALEXANDER CHYLAK
АЛЕКСАНДЕР ХИЛЯК
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ

полагоджує всякі справи правні чесно і совісно.

233 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Woolworth Bldg., Room 2234-2236.
Tel.: Whitehall 4798 and 4799.

Вечерами від год. 7 до 9 під ч.
340 EAST 17th STREET,
NEW YORK, N. Y.
81— **Tel. Stuyvesant 8936**

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядними абстрактів; виготовлює контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ДОКТОР В ФОРМІ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗА ДОЛЯРА.

Чому маєте троїтися і тратити гроші, коли наша ЛІЧНИЧА ГЕРБАТА є о много по лучшій від всіх проочих.

Недуги жолудка, нестравність, біль голови, нервовість, гази, брак апетиту, безсонність і инші уступають по уживтю нашої ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ.

Дослучіть до замовлення доляра, а ми вишлемо Вам відкоротно ЛІЧНИЧУ ГЕРБАТУ. 87—

Єсли не вдоволені, гроші вертаєм.
CHARLES BARON,
307 East 18th Street, New York, N. Y.

Др. А. Л. СИЗАР,
Доктор і Хірург. Спеціяліст у нервових, кожних і венерічних від всіх проочих.
Гора. Найновійші метода діягнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Годині: 10. до 12. попол., 6. до 8. вечер.
Неділі 10. до 1. полудня

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Київномирського заведення порожів і Київського Зайцевського шпиталя.

B. S. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8421
ПОРАДИ І ЛІКИ.

НЕБЕЗПЕКА!
При першім захолодженню грудий натерайте їх з
Д-РА РІХТЕРА
Anchor Brand
PAIN-EXPELLER
Охоронний знак Reg. U. S. Pat. Office.
Дивіть, щоб на пачці був Anchor охоронний знак
Ціна 35 ц. і 70 ц. у аптиках, або пишіть впрост до лабораторії
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. S Sts.
Brooklyn, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
120 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 3568